

Juridiskās tehnikas aktualitātes

Inga Gulbe

Pašvaldību departamenta

Pārraudzības nodaļas vadītāja

Darba kārtības jautājumi

- pašvaldību visbiežāk uzdotie jautājumi;
- saistošie noteikumi;
- metodika;
- aktuāla informācija;
- jautājumi un atbildes.

Pašvaldību visbiežāk uzdotie jautājumi

- Vai ar jaunievēlētās domes ievēlēšanu ir atkārtoti jāieceļ vai jāatbrīvo no amata pašvaldības izpilddirektors un pagasta vai pilsētas pārvaldes vadītāji?
- Vai pašvaldības domei ir tiesības noteikt ierobežojumus apmeklētājiem izmantot video/audio ieraksta ierīces?

Pašvaldību visbiežāk uzdotie jautājumi

- Vai deputātam ir tiesības pieprasīt informāciju no pašvaldības (pašvaldības administrācijas, domes) vai citām pašvaldības iestādēm un aģentūrām un kādā apjomā?

Saistošie noteikumi

Raksturīgākās kļūdas izstrādājot saistošos noteikumus:

- neprecīzi noteikts saistošo noteikumu izdošanas tiesiskais pamats
 - *norāda konkrētas likuma vai Ministru kabineta noteikumu vienības, kurās pašvaldība ir pilnvarota izdot attiecīgus saistošos noteikumus*
 - *nav nepieciešams norādīt uz likuma "Par pašvaldībām" 43.panta pirmās daļas 13.punktu tikai tāpēc, ka likums un/vai Ministru kabineta noteikumi pilnvaro izdot attiecīgus saistošos noteikumus*

Saistošie noteikumi

- netiek ievērots likumā un MK noteikumos noteiktais pilnvarojuma apjoms:
 - *piemērs: likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli” 5.panta trešā daļa /pašvaldības var izdot saistošus noteikumus, kuros paredzēti atvieglojumi atsevišķām nekustamā īpašuma nodokļa maksātāju kategorijām*
 - *pašvaldības domei nav tiesību noteikt kādus papildus ierobežojumus vai nosacījumus minētajai personu kategorijai nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojuma saņemšanai (piemēram, dzīvesvietas deklarēšanas ilgums, personas nesodīšana par attiecīgo saistošo noteikumu pārkāpumiem u.c.)*

Saistošie noteikumi

- pašvaldība nevar piešķirt kādai personu kategorijai nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu, piemēram, 30% apmērā
- pašvaldība nav tiesīga saistošajos noteikumos, uzlikt par pienākumu personām, kas pretendē uz nekustamā īpašuma atvieglojumu saņemšanu, iesniegt, piemēram, izziņu par trūcīgās vai maznodrošinātās personas statusa piešķiršanu

Saistošie noteikumi

- normu dublēšana un pretruna ar augstāka juridiskā spēka tiesību akta normām
 - *saistošie noteikumi, kas reglamentē sabiedrisko kārtību*
 - pašvaldības bieži dublē Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) normas, nosakot atbildību par pārkāpumiem, kuri jau ir paredzēti LAPK. Tiek paredzēta atbildība par iekšējo normatīvo aktu prasību neievērošanu un pārkāpšanu
 - Saistošajos noteikumos tiek noteiktas lielākas soda sankcijas, nekā to paredz LAPK

Saistošie noteikumi

- *saistošie noteikumi sociālās palīdzības jomā*
 - saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 9.panta pirmo daļu pašvaldībai, kuras teritorijā persona ir reģistrējusi savu pamatdzīvesvietu, ir pienākums nodrošināt personai iespēju saņemt tās vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību
 - nav pilnvarojuma noteikt ierobežojumus attiecībā uz personas dzīvesvietas deklarēšanas ilgumu
 - mērķi nodrošināt palīdzības sniegšanu pēc iespējas visām personām, kam tā ir nepieciešama, tādējādi izslēdzot iespēju, ka varētu būt personas, kam nav iespēju nepieciešamo palīdzību saņemt vispār (nevienā pašvaldībā)

Metodika

- grozījumu saistošajos noteikumos izstrādāšanas un apstiprināšanas procedūra:
 - *grozījumus saistošajos noteikumos nesagatavo, ja grozījumu normu apjoms pārsniegtu pusi no spēkā esošo saistošo noteikumu normu apjoma, bet šādā gadījumā sagatavo jaunu saistošo noteikumu projektu*
 - *izdošanas tiesiskajam pamatojumam jāsakrīt ar saistošo noteikumu, kuros izdara grozījumus, izdošanas tiesisko pamatojumu. Nepieciešamības gadījumā izdošanas tiesiskais pamatojums var tikt papildināts vai kādā daļā svītrots, bet tam ir jābūt iekļautam grozījumos*

Metodika

- *spēkā stājušos saistošos noteikumus precizē, izdarot grozījumus šajos saistošajos noteikumos, bet spēkā nestājušos saistošos noteikumus var arī precizēt, izdodot tos jaunā redakcijā, attiecīgi atceļot lēmumu, ar ko tie tika apstiprināti. Šeit jāņem vērā, ka pašvaldības nolikums stājas spēkā nākamajā dienā pēc parakstīšanās, līdz ar to, ja saņemti VARAM iebildumi attiecībā uz šāda veida saistošajiem noteikumiem, tad vienīgais veids, kā tos precizēt, ir veikt grozījumus*

Metodika

- *ja grozījumu saistošo noteikumu projektam ir spēkā stāšanās noteikums, to numurē kā saistošo noteikumu punktu, savukārt, grozījumu saistošo noteikumu projekta ievaddaļu numurē kā saistošo noteikumu projekta pirmo punktu, bet grozījumus numurē kā saistošo noteikumu projekta pirmā punkta apakšpunktus*
- *ja grozījumu saistošo noteikumu projektam nav spēkā stāšanās noteikums, grozījumu saistošo noteikumu projekta ievaddaļu nenumurē, bet grozījumus numurē kā saistošo noteikumu projekta punktus*

Metodika

- *piemērs Nr.1*

APSTIPRINĀTI

Rēzeknes novada domes
2013.gada 5.septembra sēdē
(protokols Nr.22, 1.§)

Rēzeknes novada pašvaldības 2013.gada 5.septembra saistošie noteikumi Nr.5 „Par grozījumiem Rēzeknes novada pašvaldības 2013.gada 4.jūlija saistošajos noteikumos Nr.1 „Rēzeknes novada pašvaldības nolikums””

*Izdoti saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām”
21.panta pirmās daļas 1.punktu un 24.pantu*

1. Izdarīt šādus grozījumus Rēzeknes novada pašvaldības 2013.gada 4.jūlija saistošajos noteikumos Nr.1 „Rēzeknes novada pašvaldības nolikums”, turpmāk - tekstā - Saistošie noteikumi:
 - 1.1. Aizstāt Saistošo noteikumu 4.punkta apakšpunktu tekstā skaitli „8” ar vārdu „astoņu”.
 - 1.2. Aizstāt Saistošo noteikumu 12.punkta apakšpunktu tekstā skaitli „7” ar vārdu „septiņu”, skaitli „5” ar vārdu „piecu”, skaitli „8” ar vārdu „astoņu”.
 - 1.3. Aizstāt Saistošo noteikumu 5.50.apakšpunktā vārdu „speciālās” ar vārdu „speciālā”.
 - 1.4. Aizstāt Saistošo noteikumu 17.6.apakšpunktā vārdus „banku iestādēs” ar vārdu „kredītiestādēs”.
 - 1.5. Aizstāt Saistošo noteikumu 87., 88., 91. un 92.punktā vārdu „www.rezeknenovads.lv” ar vārdu „www.rezeknesnovads.lv”.
 - 1.6. Svītrot Saistošo noteikumu 115.punktu.
2. Saistošie noteikumi stājas spēkā likuma „Par pašvaldībām” 24.panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā.

Domes priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

M.Švarcs

Metodika

- *piemērs Nr.2*

APSTIPRINĀTI
ar Skrīveru novada domes
2013.gada 25.jūlija sēdes
lēmumu Nr.9 (prot.Nr.12)

Grozījumi 2009.gada 30.jūlija saistošajos noteikumos Nr.1 „Skrīveru novada pašvaldības nolikums”

Izdoti pamatojoties uz likuma
“Par pašvaldībām” 21.panta pirmās
daļas 1.punktu un 24.pantu

Izdarīt Skrīveru novada pašvaldības 2009.gada 30.jūlija saistošajos noteikumos Nr.1 „Skrīveru novada pašvaldības nolikums” šādus grozījumus:

1. Aizstāt 3.punktā skaitli „13” ar skaitli „9”.
2. Svītrot 9.3. apakšpunktu.
3. Papildināt II nodaļas nosaukumu aiz vārda „un” ar vārdu „izpilddirektora”.
4. Izteikt 16.11.apakšpunktu šādā redakcijā:
„16.11. Sagatavo atbildes uz deputātu pieprasījumiem, kas saistīti ar finanšu jautājumiem.”
5. Aizstāt 17.punktā vārdus „Darba samaksas un sociālo garantiju nolikumu” ar vārdiem „Skrīveru novada pašvaldības atlīdzības noteikumiem”
6. Aizstāt 26.punktā vārdus „komitejas priekšsēdētājs, saskaņojot ar domes priekšsēdētāju” ar vārdiem „atbilstoši komitejas nolikumā teiktajam”.
7. Izteikt 48.punkta otro teikumu šādā redakcijā: „Šādi līdzekļu piešķirumi jāiekļauj kārtējos attiecīgā gada budžeta grozījumos, kurus apstiprina dome”.
8. Papildināt nolikuma 48.¹⁰ punktu aiz vārda „pieņemšanu” ar vārdu „iestādē”.
9. Izteikt 80.punktu šādā redakcijā:
„80. Balsošana ar vēlšanu zīmēm notiek saskaņā ar domes apstiprinātiem noteikumiem.”

Priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

A.Zālītis

Aktuāla informācija

- VARAM vairs nepublicē savā mājaslapā internetā pašvaldības saistošos noteikumus;
- VARAM vairs nenosūta pašvaldībām pozitīvos atzinumus par pašvaldību saistošajiem noteikumiem;
- saskaņā ar likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli” Pārejas noteikumu 40².punktu pašvaldībai, izdodot saistošos noteikumus, tie jāpublicē līdz pirmstaksācijas gada 1.novembrim;
- lūgums pašvaldībām norādīt kontaktpersonu ar kuru VARAM var sazināties par konkrētajiem saistošajiem noteikumiem neskaidrību gadījumā.

Paldies par uzmanību!

Jautājumi?

VIDES AIZSARDZĪBAS UN
REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS MINISTRIJA

www.varam.gov.lv

Kontaktinformācija
Inga Gulbe
Pašvaldību departamenta
Pašvaldību pārraudzības nodaļas vadītāja
inga.gulbe@varam.gov.lv
Tālrunis: 66016784

